

EXPUNERE DE MOTIVE

Secțiunea 1

Titlul proiectului de act normativ

Lege privind ratificarea Acordului de împrumut (Cel de-al doilea împrumut pentru politici de dezvoltare privind eficientizarea finanțelor publice și creșterea economică) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București, la 20 decembrie 2016

Secțiunea a 2-a

Motivul emiterii actului normativ

Descrierea situației actuale

Urmare programelor economice consecutive anterioare, susținute de instituțiile financiare internaționale, s-a remarcat faptul că au fost realizate progrese importante în reducerea dezechilibrelor macroeconomice și în consolidarea rezervelor financiare și fiscale, precum și necesitatea susținerii în continuare a reformelor structurale în domenii cheie pentru a atenua vulnerabilitatea României la potențiale șocuri externe și dezechilibre pe piețele internaționale de capital.

În acest sens, România s-a angajat într-un program de reformă cuprinzător pentru a accelera convergența la standardele de viață și veniturile de la nivelul Uniunii Europene. Acesta s-a concentrat în principal pe consolidarea eficienței managementului finanțelor publice și a managementului datoriei publice guvernamentale, creșterea performanței întreprinderilor de stat, îmbunătățirea funcționării pieței de energie și a pieței de capital, pentru a facilita investițiile și oportunitățile economice mai mari.

Prin actualul Parteneriat Strategic de Țară 2014 – 2018¹ (CPS) agreat cu Banca Mondială în mai 2014, s-a convenit în prealabil că aceasta va acorda României în perioada de referință, două serii de împrumuturi programatice pentru politici de dezvoltare (tip DPL), structurate în împrumuturi individuale de tip DPL. În anul 2014, România a contractat, cu respectarea legislației române în

¹ perioada inițială a fost 2014 – 2017, recent aceasta a fost extinsă până la 31 decembrie 2018. CPS este în curs de actualizare, în sensul stabilirii împrumuturilor care vor fi contractate în cadrul acestuia, în perioada rămasă.

vigoare, primul împrumut al primei serii DPL (ratificat prin Legea nr. 180/2014).

Împrumuturile DPL sprijină România atât în procesul de reforma, cât și în atingerea obiectivelor de administrare a datoriei publice guvernamentale, oferind posibilitatea extinderii maturității portofoliului de datorie publică la un cost avantajos.

Conform Strategiei de administrare a datoriei publice guvernamentale 2016 - 2018, Ministerul Finanțelor Publice continuă să mențină o abordare flexibilă în realizarea procesului de finanțare a deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale. Potrivit acesteia, în procesul de finanțare externă se are în vedere, în continuare, colaborarea cu instituțiile financiare internaționale (Banca Mondială, Banca Europeană de Investiții, etc) , prin utilizarea instrumentelor de finanțare oferite de către acestea, inclusiv împrumuturi pentru politici de dezvoltare (tip DPL).

Schimbări preconizate

La data de 20 decembrie 2016 a fost semnat la București, Acordul de împrumut dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare (BIRD) aferent celui de-al doilea împrumut pentru politici de dezvoltare privind eficientizarea finanțelor publice și creșterea economică, în valoare de 500 milioane euro. Acesta este cel de-al doilea împrumut al primei serii de împrumuturi DPL.

Potrivit specificului, împrumuturile de tip DPL sunt negociate după îndeplinirea de către partea română a unor măsuri de reformă convenite cu Banca. Negocierea împrumutului DPL 2 a avut loc în octombrie 2016, împrumutul fiind aprobat de Consiliul Directorilor Executivi ai Băncii la data de 15 decembrie 2016. Măsurile de reformă asociate acestuia, astfel cum sunt reflectate în Anexa nr. 1 a Acordului de împrumut, se referă în principal la îmbunătățirea administrării datoriei publice guvernamentale, îmbunătățirea eficienței cheltuielilor publice și a managementului și performanțelor întreprinderilor de stat, precum și la îmbunătățirea pieței de energie și a pieței de capital, precum și a cadastrului. Acestea au fost agreate cu ministerele de resort și/sau entitățile implicate (de exemplu Autoritatea Națională de Reglementare în Domeniul Energiei, Autoritatea de Supraveghere Financiară, Agenția Națională de Cadastru și Publicitate Imobiliară) și au fost îndeplinite anterior demarării negocierii.

Sumele împrumutului pot fi trase, la cererea Împrumutatului, după finalizarea procedurii de ratificare și plata comisionului inițial (0,25% din valoarea împrumutului) la care se face referire în

Secțiunea a 4-a, în contextul menținerii unui cadru adecvat de politici macroeconomice. Acestea vor fi disponibilizate în contul de valută deschis pe numele Ministerului Finanțelor Publice la Banca Națională a României și se vor utiliza pe măsura necesităților de finanțare a deficitului bugetului de stat și refinanțare a datoriei publice guvernamentale, în conformitate cu prevederile Ordonanței de urgență a Guvernului nr. 64/2007 privind datoria publică, cu modificările și completările ulterioare. Data limită de tragere a sumelor împrumutului este 31 decembrie 2017.

Ținând cont de: i) angajamentul Guvernului de a continua reformele economice și financiare în vederea menținerii stabilității economice și prevenirii apariției de blocaje care ar putea afecta echilibrul macroeconomic, ii) angajamentul privind asigurarea unui nivel confortabil al rezervelor financiare, pentru a dispune de o acoperire a necesarului brut de finanțare pentru o perioadă de patru luni, cu scopul de a proteja finanțele publice împotriva unor șocuri externe neprevăzute ce ar putea influența costul finanțării deficitului bugetar și al refinanțării datoriei publice guvernamentale, iii) includerea acestui împrumut între sursele de finanțare a deficitului bugetului de stat și refinanțare a datoriei publice guvernamentale ținând cont de condițiile avantajoase de dobândă și maturitate oferite de acest împrumut, în concordanță cu obiectivele incluse în Strategia de administrare a datoriei publice guvernamentale aferente perioadei 2016-2018, precum și iv) necesitatea intrării în vigoare a împrumutului conform termenului agreat cu finanțatorul și implicit asigurarea posibilității accesării sumelor împrumutului în funcție de necesitățile de finanțare, propunem adoptarea prezentului proiect de lege în procedură de urgență.

Secțiunea a 3-a

Impactul socioeconomic al proiectului de act normativ

1. Impact macroeconomic

Așa cum s-a menționat în cadrul Secțiunii 2, acest împrumut este al doilea împrumut al unei serii de împrumuturi pentru dezvoltare de politici, ale cărui acțiuni prioritare au avut în vedere continuarea reformelor structurale și menținerea unui cadru macroeconomic stabil. Din 2013 până în 2015 România a avut o creștere economică cu o cotă medie de peste 3,4% pe an. Creșterea s-a accelerat la 3,8% în 2015, a doua cea mai mare creștere economică din Uniunea Europeană

(UE), cu o continuare a accelerării în 2016, în primul semestru creșterea înregistrată fiind 5,2%, cel mai înalt nivel din UE, iar la finele anului conform estimărilor cifrându-se la 4,8%². Totodată, s-a urmărit menținerea deficitului bugetar sub 3% din PIB.

1.1. Impact asupra mediului concurențial și domeniul ajutoarelor de stat

Nu este cazul.

2. Impact asupra mediului de afaceri

Programul de reformă agreează susține măsuri de consolidare a eficienței managementului datoriei publice și a finanțelor publice, creșterea performanței întreprinderilor de stat, și îmbunătățirea piețelor de intermediere financiară și a cadastrului măsuri care vizează facilitarea investițiilor și oportunități economice. În paralel a fost adoptat un pachet de legi cheie referitoare la achizițiile publice, legi care transpun Directivele UE cu privire la achiziții, în vederea asigurării unui cadru stabil, coerent și predictibil în domeniul achizițiilor publice.

2^1. Impactul asupra sarcinilor administrative

Nu este cazul.

2^2. Impactul asupra întreprinderilor mici și mijlocii

Nu este cazul.

3. Impact social

Prin măsurile întreprinse în cadrul programului, se urmărește inclusiv reducerea sărăciei în rândul quintilei celei mai sărace a populației. Una din acțiunile proiectului s-a referit la aprobarea Legii privind venitul minim de incluziune, care presupune consolidarea programelor existente bazate pe testarea mijloacelor de trai: ajutoarele de căldură, alocațiile pentru susținerea familiei și Venitul Minim Garantat, într-un singur program anti-sărăcie, respectiv Programul privind venitul minim de de incluziune. Acesta urmează a se aplica începând din aprilie 2018 și are ca principal scop o mai bună orientare a fondurilor destinate asistenței sociale către categoriile de populație cele mai sărace.

² Potrivit *Proгноzei de toamna 2016* a Comisiei Naționale de Prognoză

4. Impact asupra mediului

Una din măsurile aferente programului DPL s-a referit la aprobarea Strategiei naționale privind schimbările climatice și creșterea economică bazată pe emisii reduse de carbon pentru perioada 2016 - 2020 și a Planului național de acțiune pentru implementarea acestei Strategii, acțiune îndeplinită de partea română în octombrie 2016 (Hotărârea Guvernului nr. 739/2016).

Secțiunea a 4-a

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat atât pe termen scurt, pentru anul curent cât și pe termen lung (5 ani)

Împrumutul va fi utilizat pe măsura necesităților de finanțare a deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice, conform prevederilor legislației privind datoria publică în vigoare.

Acesta este acordat pe o perioadă de 20 de ani, la o dobândă egală cu rata EURIBOR la 6 luni + marja fixă a băncii (1,5%), plătită semianual, la 15 aprilie și 15 octombrie. Împrumutul se va rambursa într-o singură tranșă (rambursare tip bullet) pe data de 15 octombrie 2036. Banca percepe un comision inițial, de 0,25% aplicat la suma împrumutului (respectiv 1,250 mil. EUR), care se va plăti în termen de maxim 60 de zile de la intrarea în vigoare a Acordului de împrumut, sau anterior efectuării tragerii din împrumut, oricare dintre aceste date intervine prima și un comision de angajament de 0,25% p.a aplicat la suma netrasă din împrumut, plătit semestrial, calculat începând cu a 60-a zi de la data semnării acordului. În vederea facilitării gestionării prudente a datoriei publice, potrivit Acordului de împrumut, precum și a legislației române privind datoria publică în vigoare, pe parcursul perioadei pentru care împrumutul este acordat, se va putea opta pentru conversia parțială sau totală a valutei împrumutului și/sau cea a dobânzii, conform termenilor standard ai Băncii. Orice aranjament convenit între Ministerul Finanțelor Publice și BIRD în conformitate cu prevederile Acordului, cu privire la conversia termenilor împrumutului nu va fi considerat amendament la Acord și nu va necesita aprobare prin act normativ.

Serviciul datoriei publice aferent împrumutului, respectiv rambursarea capitalului, achitarea dobânzilor, a comisioanelor și a altor costuri aferente împrumutului se va plăti prin mecanismul aferent finanțării rambursabile contractate de Guvern, prin Ministerul Finanțelor Publice, în vederea finanțării deficitului bugetului de stat și refinanțării datoriei publice guvernamentale, în conformitate cu legislația în vigoare privind datoria publică.

Impactul financiar asupra bugetului general consolidat este generat în principal de plata dobânzilor și a comisioanelor aferente împrumutului astfel cum este menționat mai sus. Ca urmare, estimând o dată de tragere a sumelor împrumutului preliminară (respectiv trim III al anului 2017), cu luarea în considerare a unor rate de dobândă prezumtive (plecând de la cotații indicative și strategia în domeniu actuală), **impactul financiar asupra bugetului general consolidat, respectiv asupra cheltuielilor bugetului de stat, pentru anul curent cât și pe următorii ani este estimat, după cum urmează:**

Mil. lei					
An	2017	2018	2019	2020	2021
Impact	24,70	50,05	51,00	52,80	53,90

Secțiunea a 5 a

Efectele proiectului de act normativ asupra legislației în vigoare

1. Măsuri normative necesare pentru aplicarea prevederilor:

a) Acte normative în vigoare ce vor fi modificate sau abrogate, ca urmare a intrării în vigoare a proiectului de act normativ:

Nu este cazul.

b) Acte normative ce urmează a fi elaborate în vederea implementării noilor dispoziții:

Nu este cazul.

1[^]1. Compatibilitatea proiectului de act normativ cu legislația în domeniul achizițiilor publice

a) impact legislativ - prevederi de modificare și completare a cadrului normativ în domeniul achizițiilor publice, prevederi derogatorii;

Nu este cazul.

b) norme cu impact la nivel operațional/tehnic - sisteme electronice utilizate în desfășurarea procedurilor de achiziție publică, unități centralizate de achiziții publice, structură organizatorică internă a autorităților contractante - Nu este cazul.

2. Conformitatea proiectului de act normativ cu legislația comunitară în cazul proiectelor ce transpun prevederi comunitare

Nu este cazul.

3. Măsuri normative necesare aplicării directe a actelor normative comunitare

Nu este cazul.

4. Hotărâri ale Curții Europene de Justiție a Uniunii Europene

Nu este cazul.

5. Alte acte normative și/sau documente internaționale din care decurg angajamente

Nu este cazul.

Secțiunea a 6- a

Consultările efectuate în vederea elaborării proiectului de act normativ

1. Informații privind procesul de consultare cu organizațiile neguvernamentale, instituțiile de cercetare și alte organisme implicate

Nu este cazul.

Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui acord semnat cu o instituție financiară internațională, actul normativ ratificând acordul de împrumut, potrivit prevederilor legislației române în vigoare. Totodată, actele normative care au stat la baza îndeplinirii măsurilor de reformă asociate acestui împrumut au fost elaborate cu respectarea legislației române în domeniu în vigoare.

2. Fundamentarea alegerii organizațiilor cu care a avut loc consultarea precum și a modului în care activitatea acestor organizații este legată de obiectul proiectului de act normativ

Nu este cazul.

3. Consultările organizate cu autoritățile administrației publice locale, în situația în care proiectul de act normativ are ca obiect activități ale acestor autorități, în condițiile Hotărârii Guvernului nr. 521/2005, privind procedura de consultare a structurilor asociative ale

autorităților administrației publice locale la elaborarea proiectelor de acte normative

Nu este cazul.

4. Consultări desfășurate în cadrul consiliilor interministeriale în conformitate cu prevederile Hotărârii Guvernului nr. 750/2005 privind constituirea consiliilor interministeriale permanente

Nu este cazul.

5. Informații privind avizarea de către:

- a) Consiliul Legislativ
- b) Consiliul Suprem de Apărare a Țării
- c) Consiliul Economic și Social
- d) Consiliul Concurenței
- e) Curtea de Conturi

Este necesar avizul Consiliului Legislativ.

Secțiunea a 7-a

Activități de informare publică privind elaborarea și implementarea proiectului de act normativ

1. Informarea societății civile cu privire la necesitatea elaborării proiectului de act normativ și la eventualul impact asupra mediului în urma implementării proiectului de act normativ, precum și asupra sănătății și securității cetățenilor sau diversității biologice.

Inițierea actului normativ este rezultatul încheierii unui acord semnat cu o instituție financiară internațională, actul normativ aprobând acordul de împrumut, potrivit prevederilor legislației române în vigoare. Documentul de program (care detaliază elementele de natură tehnică ale programului) a fost făcut public de către bancă, potrivit politicii acesteia privind transparența, după aprobarea împrumutului de către Consiliul Directorilor Executivi ai Băncii, prin publicarea pe site-ul acesteia. Totodată, actele normative care au stat la baza îndeplinirii măsurilor de reformă asociate acestui împrumut au fost elaborate cu respectarea legislației române în vigoare.

Secțiunea a 8-a

Măsuri de implementare

Măsurile de punere în aplicare a proiectului de act normativ de către autoritățile administrației publice centrale și/sau locale - înființarea unor noi organisme sau extinderea competențelor instituțiilor existente

Punerea în aplicare a prezentului act normativ se asigură de către Ministerul Finanțelor Publice, în calitate de Împrumutat.

Având în vedere cele de mai sus și în conformitate cu prevederile alineatului (3) al articolului 76 din Constituția României, republicată, propunem și susținem adoptarea proiectului de Lege privind ratificarea Acordului de împrumut (Cel de-al doilea împrumut pentru politici de dezvoltare privind eficientizarea finanțelor publice și creșterea economică) dintre România și Banca Internațională pentru Reconstrucție și Dezvoltare, semnat la București, la 20 decembrie 2016, în procedură de urgență.

Ministrul Finanțelor Publice

Viorel Ștefan

Avizăm favorabil

Ministrul Afacerilor Externe

Teodor-Viorel Meleşcanu

Ministrul interimar al Justiției

Ana Birchall